

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๘/๒๕๔๗

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ศาลทหารกรุงเทพส่งคำโต้แย้งของพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒
(๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ด้วยศาลทหารกรุงเทพส่งคำโต้แย้งของพลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล ในคดีดำที่ ๑๓๑/๒๕๔๖
เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

๑. สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปความได้ดังนี้

อัยการศาลทหารกรุงเทพ เป็นโจทก์ ฟ้อง พลตรี ชัดติยะ สวัสดิผล เป็นจำเลยต่อศาลทหาร
กรุงเทพในฐานะความผิดอาหารปืนติดตัวไปในทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาหารปืนติดตัว
และโดยไม่มีเหตุสมควร ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่โดยใช้กำลังประทุษร้าย
โดยมีหรือใช้อาหาร และใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๓๗๑ มาตรา ๓๕๑
มาตรา ๕๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔
พระราชบัญญัติอาหารปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาหารปืน พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๗๒ ทวิ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน
พุทธศักราช ๒๕๑๔ ข้อ ๓ คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่
๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๔ คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๔
ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๓, ๗ ซึ่งศาลทหารกรุงเทพได้สั่งให้รับฟ้องไว้
เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๖ และคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณา

ต่อมา นายสุกิจ พุนศรีเกษม ทนายจำเลย ได้ยื่นคำร้องต่อศาล เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน
๒๕๔๖ ขอให้ศาลไต่สวนมูลฟ้องก่อนประทับฟ้อง โดยอ้างว่า อัยการศาลทหารกรุงเทพสั่งฟ้องคดีนี้

โดยขาดความเที่ยงธรรมและเป็นกลาง จึงไม่ชอบ กรณีศาลทหารกรุงเทพสั่งว่าไม่มีเหตุจำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องเพราะคดีนี้อัยการเป็นโจทก์ ฟ้องโจทก์ถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๒) และศาลได้ประทับรับฟ้องแล้ว

จำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลทหารกรุงเทพที่สั่งว่าไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๖ ศาลทหารกรุงเทพสั่งว่า คำสั่งศาลที่สั่งว่าไม่มีเหตุจำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องนั้น เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน ห้ามมิให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ ประกอบพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ จึงไม่รับอุทธรณ์ จำเลยจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ต่อศาลทหารกลาง

ศาลทหารกลางเห็นว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ บัญญัติไว้ว่าไม่ให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญและมีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นด้วย และในคดีนี้ศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญ เนื่องจากอุทธรณ์ของจำเลยเป็นการโต้แย้งคำสั่งของศาลทหารกรุงเทพที่สั่งว่าไม่มีเหตุจำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง จึงเป็นอุทธรณ์คำสั่งระหว่างการพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวนเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ศาลทหารกลางจะพึงรับไว้ได้ อุทธรณ์คำสั่งของศาลทหารกรุงเทพของจำเลยฟังไม่ขึ้น

นายสุกิจ พูนศรีเกษม ทนายจำเลย ได้ยื่นคำร้องต่อศาลทหารกรุงเทพ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ เพื่อขอให้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในขณะที่อัยการศาลทหารกรุงเทพได้ยื่นฟ้องจำเลยโดยมิได้มีหลักฐานใดยืนยันว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา การสั่งฟ้องของอัยการศาลทหารกรุงเทพดังกล่าวจึงมิได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ จนเป็นเหตุให้ศาลทหารกรุงเทพมีคำสั่งประทับฟ้องคดีดังกล่าวไว้ และการที่ มาตรา ๑๖๒ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่บัญญัติว่าในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้ นั้นเป็นบทบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ จึงขอให้ส่งเรื่องไปยัง

ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๖๒ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ และขอให้ศาลทหารกรุงเทพระงับการพิจารณาคดีไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๒. การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ นอกจากนี้ก็ได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกรุงเทพทราบ

๓. ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยและคำวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ในเรื่องนี้มีข้อพิจารณาเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยว่ามาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่

มาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการ เพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

คำว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายในมาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นมีความหมายถึงกฎหมายใด ๆ ที่ศาลต้องนำไปใช้ในการตัดสินคดี หากไม่ใช้บทบัญญัตินั้นจะทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป

ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้ายต่อคู่ความก็ได้จึงมิได้มีความหมายเฉพาะกฎหมายสารบัญญัติซึ่งเป็นข้อความที่ศาลจะนำไปใช้บังคับแก่คดีที่ศาลกำลังพิจารณา ซึ่งจะมีผลของการวินิจฉัยออกมาเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งและผูกพันคู่ความในคดีต่อไป เช่น พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และ มาตรา ๑๐๒ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๒ ทวิ ฯลฯ เท่านั้น แต่หมายความว่ารวมถึงบทบัญญัติของกฎหมายวิธีสบัญญัติ คือกฎหมายที่ใช้บังคับกับวิธีพิจารณาคดีด้วยเพราะบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาคดีที่คู่ความฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างว่าต้องใช้บังคับในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งโต้แย้งว่าไม่ใช้บังคับก็เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับคดี เช่นเดียวกับบทบัญญัติในกฎหมายสารบัญญัติและในการพิจารณาคดีอาญาศาลก็ต้องใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น บทบัญญัติในการสั่งเกี่ยวกับพยานหลักฐานก่อนที่ศาลจะพิจารณาคดีพิพากษาคดีในการพิจารณาคดีด้วย

หากตีความว่ากฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีมีความหมายเฉพาะกฎหมายสารบัญญัติ ทั้งที่ไม่มีคำนิยามที่ชัดเจนและแสดงเช่นนั้น ย่อมเป็นการตีความที่แคบเกินไป และการตีความในลักษณะที่แคบเกินไปดังกล่าวย่อมไม่เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้งที่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และมาตรา ๒๖๔ ก็มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้เพื่อให้สิทธิประชาชนที่จะโต้แย้งความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายโดยใช้สิทธิโต้แย้งต่อศาลในคดีที่ตนเป็นคู่ความได้

นอกจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยว่ากฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ นั้นหมายความว่ารวมถึงบทบัญญัติของกฎหมายวิธีสบัญญัติด้วย กล่าวคือคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๓ และคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๔๖ ซึ่งวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่คดีได้ และคำวินิจฉัยที่ ๓๔ - ๕๓/๒๕๔๓ ซึ่งวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่คดีเช่นกัน

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้เนื่องจากมาตรา ๑๖๒ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นบทบัญญัติที่จำเลยโต้แย้งมายังศาลรัฐธรรมนูญและ

ศาลทหารกรุงเทพจำเป็นต้องใช้ในการสั่งคดีเกี่ยวกับการไต่สวนมูลฟ้องจึงเป็นบทบัญญัติที่ศาลจะต้องใช้บังคับแก่คดีนี้ก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดีอันทำให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่งได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า

“การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ถ้าฟ้องถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้ศาลจัดการส่งต่อไปนี้

(๑) ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ ให้ไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าคดีนั้นพนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยโดยข้อหาอย่างเดียวกันด้วยแล้วให้จัดการตามอนุมาตรา (๒)

(๒) ในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้”

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วางหลักการไว้ว่าในการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐทุกองค์กรนั้นผู้ใช้อำนาจต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณค่าหรือมีเกียรติแห่งความเป็นคนของผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจขององค์กรนั้น ๆ โดยต้องมีการปฏิบัติต่อบุคคลในฐานะที่เป็นมนุษย์ และต้องคำนึงถึงสิทธิอันเป็นอำนาจที่บุคคลจะกระทำการใด ๆ และเสรีภาพ อันเป็นความเป็นอิสระที่จะกระทำการใด ๆ ที่ได้รับการรับรองตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญด้วยว่าจะต้องไม่กระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่องค์กรนั้น ๆ ใช้อำนาจ ส่วนบทบัญญัติมาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้นบัญญัติถึงกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีบุคคลใดนั้นให้ดุลพินิจของศาลที่จะไม่ต้องไต่สวน

มูลฟ้องก็ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่ามีความจำเป็นศาลก็สั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก็ได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะในคดีดังกล่าวได้มีการกั้นกรงในกระบวนการยุติธรรมก่อนฟ้องแล้วว่ามีมูลว่า จำเลยน่าจะกระทำผิดจริง กล่าวคือ พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนพยานหลักฐานแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอและมีมูลที่แสดงว่า ผู้ต้องหากระทำผิดและที่จะฟ้องผู้ต้องหาดังกล่าวได้และเสนอต่อพนักงานอัยการ และพนักงานอัยการก็ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอและมีมูลว่าผู้ต้องหากระทำผิดจริงจึงฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล จึงไม่จำเป็นที่ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าศาลจะไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้ ซึ่งแตกต่างจากคดีที่ประชาชนเป็นโจทก์ฟ้องบุคคลใดซึ่งกฎหมายบังคับว่าต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนเสมอตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) เพราะไม่มีกระบวนการที่กั้นกรงก่อนว่าจำเลยได้กระทำผิดจริงหรือไม่ จึงมีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้ถูกฟ้องแล้ว

พิจารณาแล้วจึงเห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแต่ก็เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองผู้ถูกฟ้องคดีว่า ถ้าคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ก็จะมีกระบวนการสอบสวนและการกั้นกรงสองชั้น คือ พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องในคดีนั้น เว้นแต่ศาลจะเห็นเป็นอย่างอื่น ในขณะที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยบัญญัติว่าในการใช้อำนาจขององค์กรทุกองค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่พนักงานอัยการจะฟ้องคดีบุคคลใดต่อศาลก็ต่อเมื่อได้มีการกั้นกรงโดยพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการแล้ว จึงเป็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ถูกฟ้องแล้ว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ